

Vurdering av behov for konsekvensutredning

Mowi søker om ny lokalitet Båråsa i Ørland kommune.

Forskrift om konsekvensutredning (KU) §4, annet ledd sier – «Forslagsstilleren skal vurdere om planen eller tiltaket omfattes av § 6, § 7 eller § 8.».

§ 6 i KU omhandler «Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding». De første delene omhandler kommuneplaner, regionale planer, reguleringsplaner og lignende, mens siste del sier «c) Tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven».

§ 7 i KU omhandler «Følgende tiltak og planer etter andre lover skal alltid konsekvensutredes, men ikke ha melding: a) tiltak i vedlegg II som behandles etter energi-, vannressurs- eller vassdragsreguleringsloven b) planer og programmer etter andre lover som fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II og som vedtas av et departement.» Akvakultur er listet opp i Vedlegg II, men reguleres av fylkesmannen og akvakulturloven og skal ikke automatisk i seg selv konsekvensvurderes.

§ 8 i KU omhandler «Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding: a) reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen b) tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven.» Akvakultur er oppgitt i vedlegg II (punkt f) og er ikke regulert etter plan og bygningsloven. Tiltaket skal dermed vurderes om det må gjennomføres en KU etter § 10.

§ 10 i KU omhandler «Kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn».

Egenskaper ved planen eller tiltaket omfatter:

- a) størrelse, planområde og utforming
- b) bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
- c) avfallsproduksjon og utslipp
- d) risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer.

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med:

- a) verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven
- b) truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv
- c) statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.
- d) større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet
- e) økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet
- f) konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning
- g) vesentlig forurensning eller klimagassutslipp
- h) risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

I vurderingen av om planen eller tiltaket kan få vesentlige virkninger og følgelig skal konsekvensutredes, skal det ses hen til virkningenes intensitet og kompleksitet, sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer, varighet, hyppighet og mulighet for å reversere eller begrense dem, om virkningene strekker seg over landegrensene, samt samlede virkninger av forslaget til plan eller tiltak og andre eksisterende, godkjente eller planlagte planer eller tiltak.

Beskrivelse av tiltaket

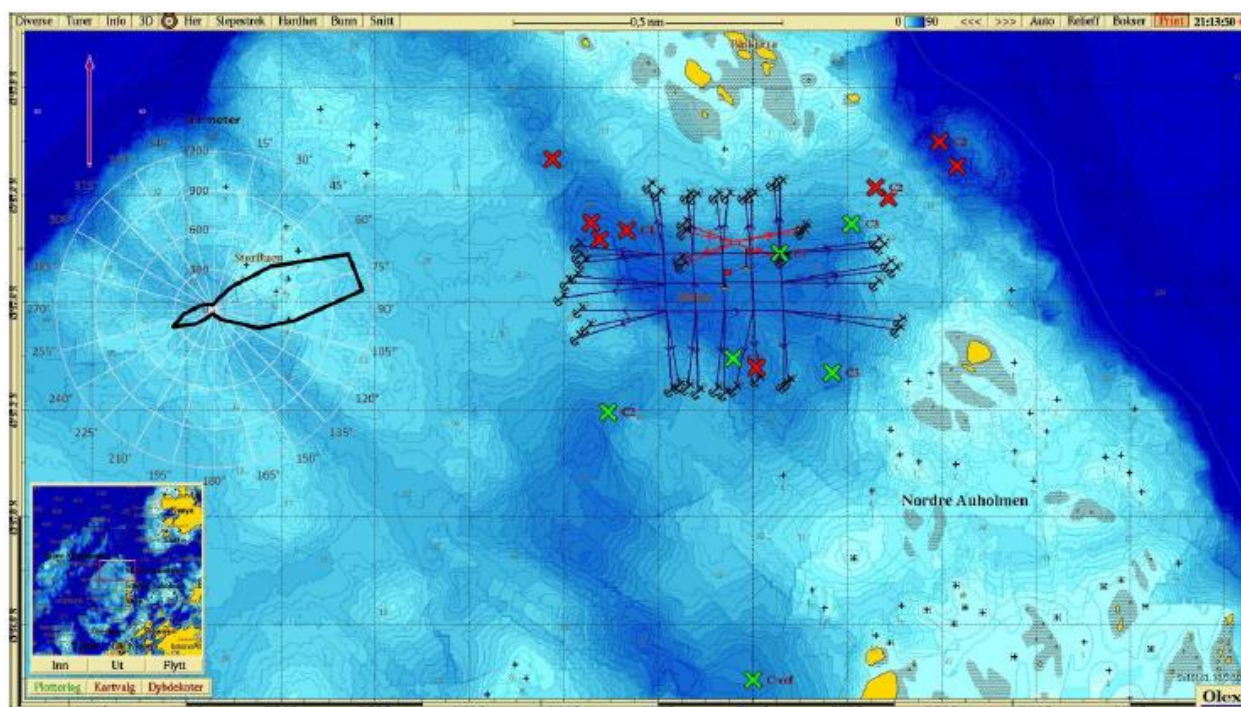
a) Størrelse, planområde og utforming

Anlegget ligger plassert i vannforekomst Frohavet Sør i Ørland kommune, Trøndelag fylke. Anlegget er plassert i ei renne med en dybde på omtrent 60 meter. Spredningsstrøm på 33 meters dyp har hovedretning mot øst med en liten returstrøm mot vest med % av strømstyrke under 0.1 cm/s på kun 1.8 %. Anleggskonfigurasjonen består av to stk burrekker med 4 bur på 100 meter i hver rekke, tilsammen 200x400 meter.

Anlegget er lokalisert i området avsatt til «Bruk og vern av sjø, vassdrag og strandsoner» i sone NFFFA-1 i arealplan. Bestemmelser om sonen sier «Her kan anlegg for akvakultur tillates, så fremt en konkret vurdering av lovverk og andre interesser og hensyn ikke tilsier at ønsket om akvakulturanlegg må vike».

Nærmeste oppdrettsanlegg i drift er Mowi sin lokalitet Lønngrunnen med en distanse i luftlinje på ca. 3 km.

B-undersøkelse, C-undersøkelse og ROV-kartlegging på lokaliteten viser at bunnen i området i stor grad består av hardbunn og grovt sediment, samt noe skjellsand, sand og grus under det planlagte anlegget.

Strømmålinger utført på 5, 12, 33 og 54 meters dyp viser at:

«Vannstrømmen ved Båråsa følger batymetrien og vanntransporten er størst mot øst på 5 og 12 meters dyp, øst-nordøst på 33 meters dyp og øst-sørøst på 54 meters dyp. Vannstrømmen er vindstyrt på alle måledyp, og de maksimale strømhastighetene er registrert under ekstremværet Ingunn 31.01-03.02.2024 med strømretning øst.»

Resultatoversikt	5 meter	12 meter	33 meter	54 meter
Gjennomsnitt (cm/s):	11.7	9.7	6.7	4.7
Maksimalhastighet (cm/s):	51.3	45.9	41.8	31.8
Minimumshastighet (cm/s):	0.1	0.1	0.1	0.0
Varians (cm ² /s ²):	38.9	36.8	21.7	12.5
Strømstyrke 0-1 cm/s (%):	0.5	1.0	1.8	5.1
10-års strøm, beregnet:	84.6	75.8	-	-
50-års strøm, beregnet:	94.8	85.0	-	-
Hovedstrømretning:	øst	øst	øst-nordøst	øst-sørøst

b) Bruk av naturressurser

Tiltaket vil kun beslaglegge naturressurser i form av areal i sjø.

c) Avfallsproduksjon og utslipp

Avfall/utslipp fra anlegget vil i hovedsak bestå av organisk materiale som fôrspill og fekalier. Utslipp av fôrspill skal unngås og følges opp ved at anlegget blir fôret fra ROC på Mowi sitt slakteri Jøsnøya hvor et team med profesjonelle fôrer følger med på fôring kontinuerlig med flere kameraer i merdene. Bunnforholdene følges ellers opp etter norske forskriftskrav. Dersom disse undersøkelsene viser reduserte forhold må tiltak iverksettes for å redusere påvirkning.

Annen avfallshåndtering gjøres iht Mowi sine avtaler med Retura og Scanbio.

d) Risiko ulykker og/eller katastrofer

Dimensjonering av anlegg gjøres iht krav i NYTEK-forskriften og Norsk Standard 9415. Det skal sikre at anlegget er riktig dimensjonert mtp strøm og bølgeforhold i området. Det gjøres i tillegg lokale vurderinger mtp risiko for ulykker og katastrofer i Mowi sitt risikosystem EQS.

Mulig påvirkning eller konflikter med omgivelsene

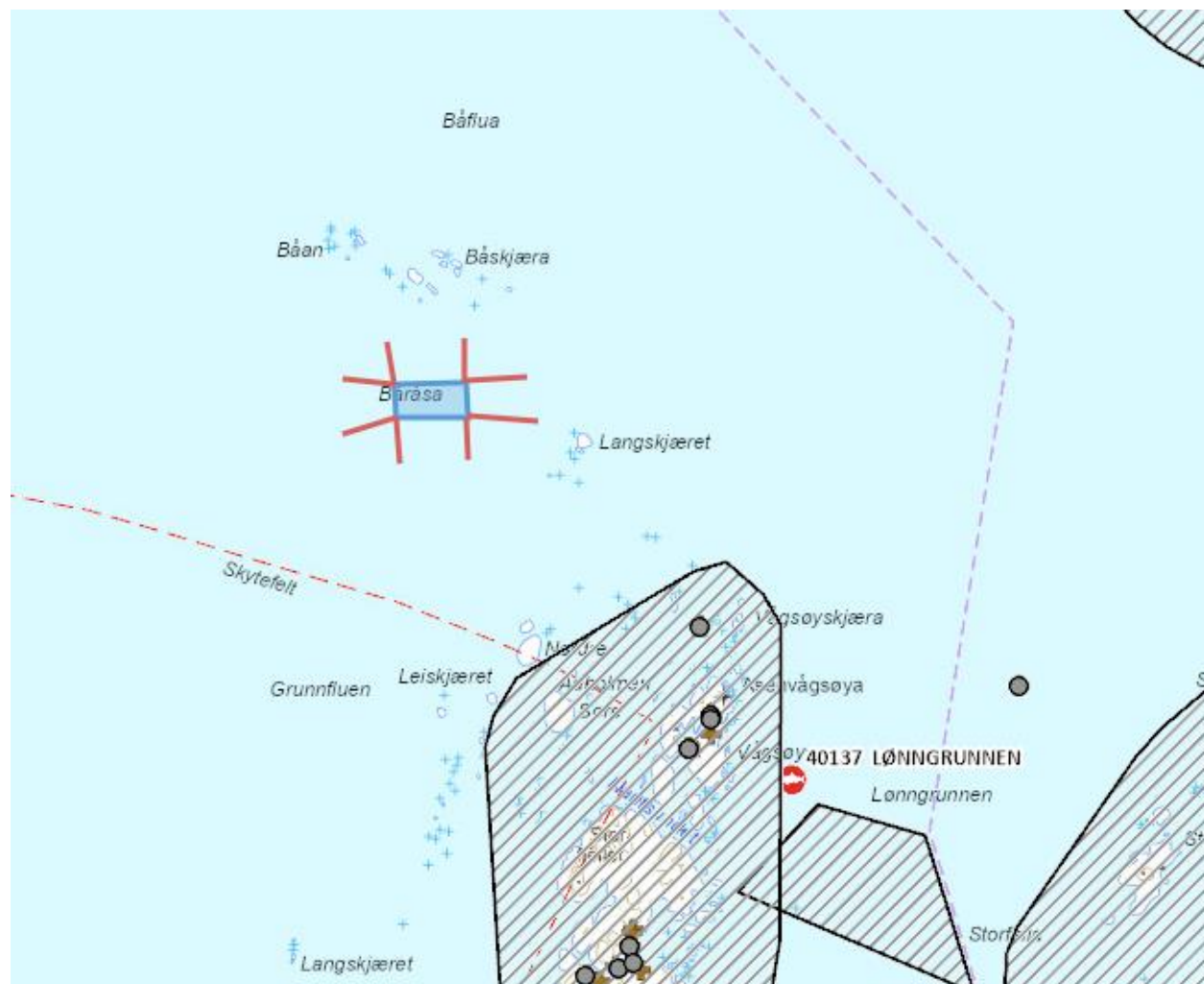
a) Verneområder

Tiltaket ligger ikke i verneområde eller område for utvalgte/verdifulle naturtyper. Nærmeste verneområde er Melstein naturreservat (ca. 7 km avstand) samt at det på øya Asen og noen omkringliggende øyer er registrert kystlynghei som er kategorisert til «svært høy verdi» (Ca. 1.7 km avstand).

Tiltaket ligger ikke i en nasjonal laksefjord eller i nærheten av vernede vassdrag. Nærmeste nasjonale laksefjord er Åfjorden (ca. 11 km avstand).

b) Arter, naturtyper og landskap

Det er registrert enkelte fuglearter med særlig stor og stor forvaltningsinteresse ved øya Asen. I tillegg til at det er modellert forekomst av tare både ved Asen og de mindre øyene rundt tenkt etablering av lokalitet.

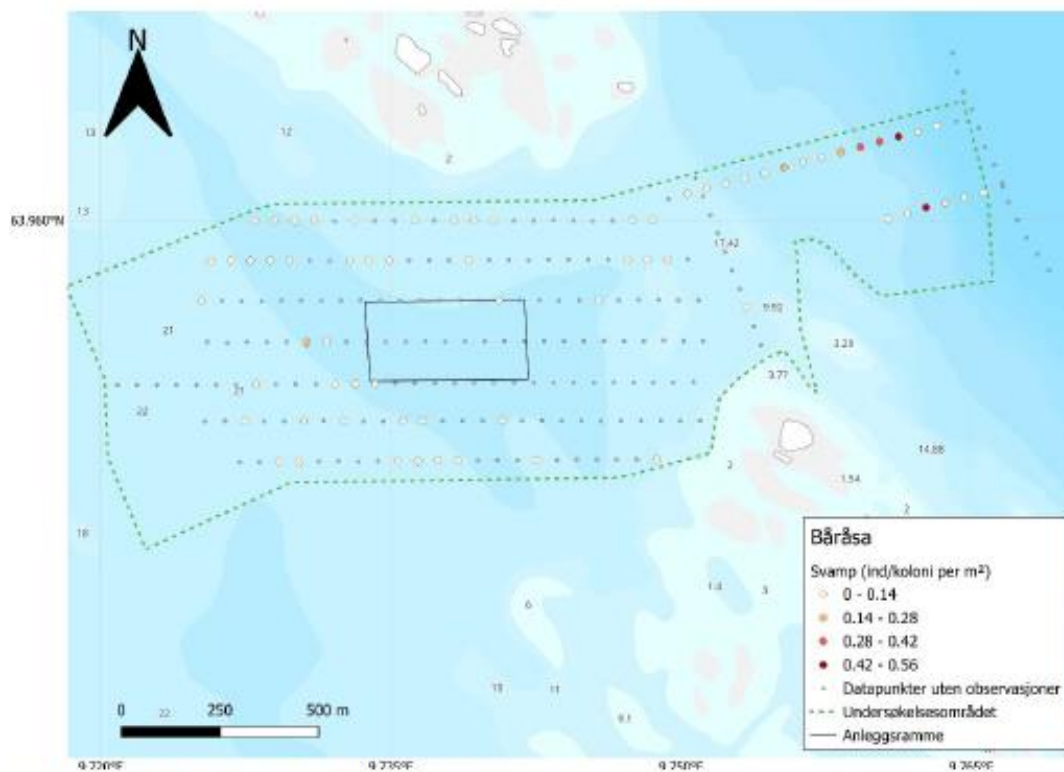

Figur 1. Områder med registrering av arter med særlig stor og stor forvaltningsinteresse ved Båråsa.

Figur 2. Modellert forekomst av tare i området ved Båråsa.

Ved ROV-kartlegging gjort på lokaliteten ble det i skråning 1000-1200 meter øst for anlegget funnet korall av typen risengrynskorall og sikksakk-korall.

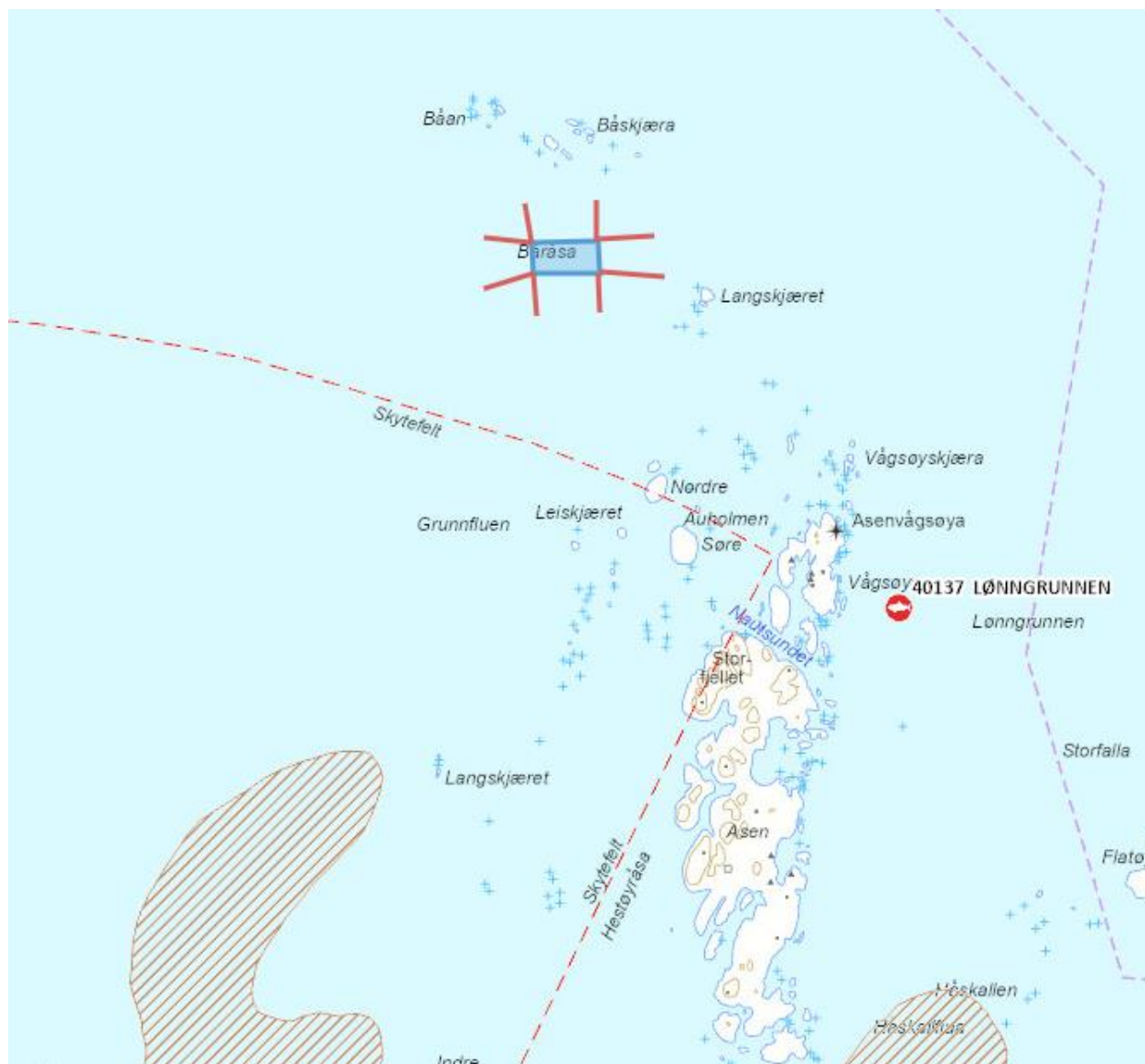
Figur 7: Kart over observert samlet tetthet av svamp i undersøkelsesområdet.

Figur 8: Kart over observert samlet tetthet av koraller i undersøkelsesområdet.

Figur 3. Funnpunkter for svamp og korall ved lokalitet Båråsa. Hentet fra rapport 3728-4-25K av Aqua kompetanse.

Tiltaket ligger utenfor gyteområder og kartlagte friluftsområder.

Figur 4. Gyteområder og Båråsa.

Avstand til nærmeste gyteområde er omtrent 3.1 km.

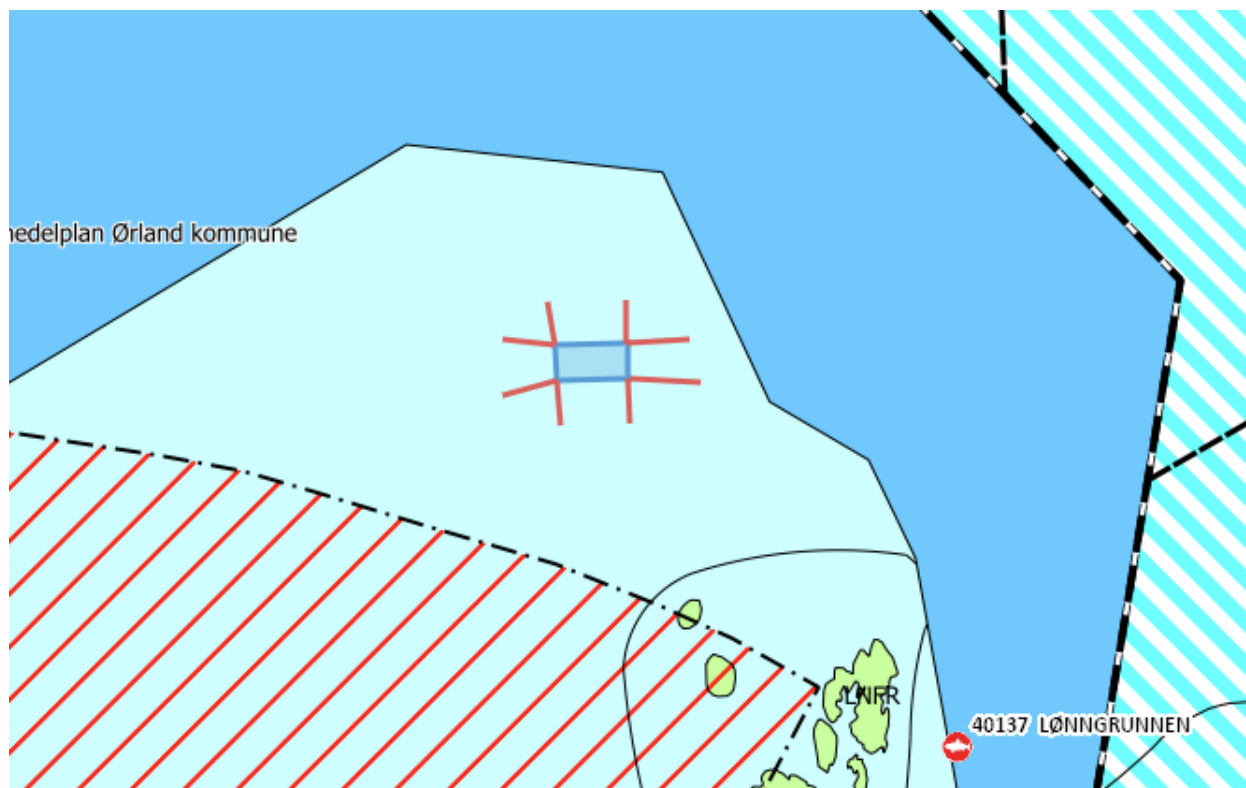

Figur 5. Kartlagte friluftsområder og Båråsa.

Avstand til nærmeste friluftsområde er omtrent 1.7 km.

c) Planbestemmelser.

Anlegget er lokalisert i området avsatt til «Bruk og vern av sjø, vassdrag og strandsoner» i sone NFFFA-1 i arealplan. Bestemmelser om sonen sier «Her kan anlegg for akvakultur tillates, så fremt en konkret vurdering av lovverk og andre interesser og hensyn ikke tilsier at ønsket om akvakulturanlegg må vike».

d) Omdisponering av arealer

Tiltaket vil ikke føre til omdisponering av areal da det ligger innenfor avsatt areal for NFFFA-1.

e) Økt belastning.

Tiltaket ligger plassert i vannforekomst Frohavet Sør. Det er samme forekomst som lokalitet Persflua hvor produksjonskapasitet skal hentes fra. Det vil derfor ikke bli økt belastning i vannforekomsten.

f) Helsekonsekvenser.

Tiltaket vil ikke gi vesentlig belastning av luft, lyd eller lysforurensing. Ved etablering vil lokalitetens drift forholde seg til forskriftskrav tilknyttet slik forurensing.

g) Vesentlig forurensing eller klimagassutslipp.

Etableringen vil medføre utslipp av klimagass i form av utslipp tilknyttet båtkjøring og hybridanlegg på flåte tilknyttet daglig drift. Disse utslippene vil ikke medføre en vesentlig økning i utslipp av klimagass i området.

h) Naturfare

Det er ikke registrert noen aktsomhetssoner i området for ønsket etablering.

Konklusjon

Etableringen av Båråsa vil ikke medføre fare for sikkerhet tilknyttet annen båtferdsel i området. Lokaliteten ligger i et område avsatt for akvakultur i arealplan og vil ikke være i konflikt med andre interesser i området.

Ca. 1 km øst fra anlegget er det registrert to arter av korall og ulike typer svamp, men ikke av en slik tetthet at det vurderes som korallskog eller svampskog iht OSPAR sin definisjon. Korallarten med høyest forekomst har status livskraftig (LC) på Norsk rødliste for arter (2021), mens den andre har status datamangel (DD). Kunnskapen tilknyttet påvirkning fra akvakulturanlegg på koraller er mangelfull. HI refererer til at feltforsøk som er blitt utført med øyekorall tyder på at det er en betydelig risiko for negativ effekt av oppdrett på koraller som vokser nærmere enn 250 meter fra anlegg (*HI: effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter. Kunnskapsstatus. Rapport fra Havforskningen Nr. 8-2016*). Det er også vist til effekter på koralldyr i en distanse på 1000 meter fra merdkant (*HI: Forslag til metode for kartlegging av sårbare arte og naturtyper på dypt vann til søknader om akvakultur i sjø – kunnskapslevereanse til firskeridirektoratet. Rapport fra Havforskningen Nr. 39-2021*). Hovedstrømsretningen på lokaliteten er i retning mot disse funnene, men om påvirkningen kan føre til vesentlig virkning på funnene med en avstand på over 1 km er svært usikkert. Dersom det vurderes som nødvendig med ytterligere data om utslipp og for å følge med på en eventuell påvirkning på korallfunnene vil det være aktuelt å modellere spredning på lokaliteten, samt følge med på tilstanden til korallene ved maks belastning med ROV-undersøkelse. Dette har Mowi erfaring med som vilkår fra andre lokaliteter. Spredningen av det organiske materialet fra driften vil man i tillegg få mer data om ved C og B-undersøkelser som blir gjort hver produksjon.

Ved øya Asen er det registrert ulike fuglearter med særlig stor eller stor forvaltningsinteresse. Ønsket etablering er ca. 2 km unna Asen. I området er det mye skipstrafikk fra før tilknyttet farleden som går øst for Asen og det er dermed lite sannsynlig båtkjøringen tilknyttet anlegget vil få vesentlig påvirkning på fugleartene i området.

Med bakgrunn i overgitt informasjon vurderes det at det ikke er behov for konsekvensutredning for etablering av lokalitet Båråsa.

Vennlig hilsen/Best regards

Ingvill Tuhus Lunde
Lokalitetsutvikler,

Mowi Midt

Mobile: +47 481 05 978

Mail: ingvilltuhus.lunde@mowi.com

The MOWI logo is located at the bottom left of the page. It consists of the word "MOWI" in a bold, black, sans-serif font, with a registered trademark symbol (®) to the upper right of the letter "I".